

Dorte Bennedsen (S):

Socialdemokratiet vil gerne takke ministeren for, at han har fremsendt sin redegørelse om marginale jorder til folketinget. Vi fik sidste år ministeriets debatindlæg om miljøinteresser og marginaljorder, og med denne redegørelse er der god mulighed for at få fokuseret nærmere på de problemer og muligheder, der ligger i hele denne emnekreds.

Men når det er sagt, skal det også siges, at vi ikke falder i svime af begejstring over redegørelsen, forstået på den måde, at det nok er meget vanskeligt at være imod indholdet – det er pæne, ind imellem noget vege, men gennemgående rigtige ting, der siges – men vi kunne unægtelig godt have ønsket en mere håndfast redegørelse, det vil sige mindre plads brugt på referat af pæne synspunkter og mere anvendt på oplysninger om, hvad ministeren rent faktisk kunne foreslå af handling. Ved miljøministeren ikke, hvad han vil, eller er det landbrugsministerens skygge, som hviler over redegørelsen? Når man læser den grundigt, fornemmer man, at landbrugsministerens røde blyant har været adskillige steder og strøget de handlingsrettede konklusioner, men det er måske kun mig, som ser syner.

Som ordet marginaljorder anvendes i daglig tale, dækker det over flere begreber: for det første tilbagebleven helnatur, det vil sige oprindelige og stort set uberørte naturområder, for det andet halvnatur, områder, hvor indgreb i et vist omfang har fundet sted, men hvor den oprindelige fauna og flora stadig eksisterer, og endelig marginalagre, områder, hvor landbrugsmæssige og økonomiske vurderinger er afgørende for, om de kan dyrkes rentabelt.

I forbindelse med denne opdeling vil jeg understrege, at de områder, der kan betegnes som helnatur, ikke bør være omfattet af landbrugsloven, og for de øvrige områders vedkommende bør landbrugsloven ændres, sådan at hensynet til miljø og natur indgår i lovens formålsbestemmelse. For alle tres vedkommende gælder det, at der snarest bør foretages en registrering af områderne som en helt nødvendig forudsætning for en langsigtet planlægning.

Når vi finder planlægning vigtig, hænger det bl.a. sammen med, at vi er enige i de betragtninger, som kommer til udtryk i EFs

grøn bog, at initiativer i miljø- og landbrugs politikken ikke må føre til landdistrikternes affolkning.

At forene hensynet til miljøet med hensynet til landdistrikternes rimelige eksistensmuligheder er i høj grad muligt, men det kræver megen omtanke og nytænkning, ikke mindst hvad angår de finansielle støtteordninger.

I den forbindelse kan jeg ikke dy mig for at komme med et par bemærkninger om landbrugsministerens nye strategioplæg om en miljøvenlig landbrugsproduktion. Det skal kun blive nogle få bemærkninger, fordi mit parti vil rejse en forespørgsel til landbrugs- og miljøministrene om oplægget. Men når landbrugsministeren i sit forord ligesom lægger op til for enhver pris at undgå al form for påbud og forbud, må det vist være rigtigt at henlede hans opmærksomhed på den førnævnte grøn bog, for dér hedder det på side 50:

»I denne sammenhæng må landbruget betragtes som en sektor af økonomien, der ligesom andre sektorer med potentielt skadelige aktiviteter bør underkastes rimelige offentlige forskrifter og kontrol med henblik på at undgå ødelæggelse af miljøet. Generelt vil princippet »forureneren betaler« være gældende, og normalt vil landbrugeren ikke kunne forvente at få erstatning fra myndighederne ved sådanne reglers indførelse.«

Der tales også om, at det kan være nødvendigt at indføre godkendelsesordninger for at kunne drive intensivt husdyrhold, og endelig hedder det på side 52:

»I nogle områder, hvor miljøets balance er særlig truet, kunne miljøvenlige metoder gøres obligatoriske ved lov. I andre tilfælde kunne de indføres på frivillig basis i form af forvaltningskontrakter mellem de offentlige myndigheder og de pågældende landbrugere.«

Når jeg bringer disse citater, er det for at understrege, at de er et udtryk for en væsentlig mere realistisk erkendelse af de påtrængende miljøproblemer og deres mulige løsning end det, som vores egen landbrugsminister har givet udtryk for.

For at undgå enhver form for misforståelser vil jeg afslutte denne del af mit indlæg med at understrege, at vi i mit parti, selv om vi finder det nødvendigt med forskellige lovgivningsmæssige påbud og tiltag, er overbeviste om, at en konstruktiv og realistisk gen-